

کولتوری کوشتن ... فه‌رمان ساج

مروّف بوون به دیوه جوانه‌که‌یه‌وه بریتیه له دیارده‌گه‌لیکی پێوانه‌یی، بو ژیان و دواتریش وه‌همه‌کانی ناوه‌وه‌ی به‌ره‌نگاری و جه‌نگ و کوشتن و ئازار، به‌و واتایه‌ی کۆمه‌لێک چه‌مک و ئیدیومی جیاوازی چوارچۆیه‌یه‌ک دروست ده‌که‌ن، که له‌هه‌ناوی ئه‌و چوارچۆیه‌یه‌دا دیارده‌ی ئه‌رینی و له‌پشته‌وه‌ی راستیه‌کانیشدا خلۆربوونه‌وه‌یه‌کی بی مانای نه‌سته‌کان به‌دی ده‌کریت، کوشتن میتۆدیکی ناوازه‌ی نیو هاوکیشه‌ی مروّقیه‌تییه، که به‌هۆیه‌وه ئه‌و به‌نه‌ما ره‌وشتی و ساکارانه‌ی له ئیتاری مروّقبووندا وجودیان هه‌یه تیکده‌شکێنری و ئازاری گه‌وره ده‌خه‌نه گیانی ئه‌و روّحانه‌ی ماسکی شه‌رم و ترسیان بو مردن پۆشیوه، هه‌رکاتیکی ئینسان ئاماده‌گی ناشتنی خه‌ونه‌کانی تیدا بوو بو گه‌ران به‌دوای ته‌وته‌م و وه‌همه‌کانی ئه‌ودوو وجود، ژیان به ئاقاریکی دیکه‌ی ناتهندروستا ده‌روات و زامی گه‌وره‌و بوّشایی ناوازه له نیوان مروّف وه‌ک بوونه‌وه‌رو که‌ون وه‌ک قاوخی به‌ربه‌ره‌کانی دروست ده‌بی، کۆمه‌لگای مروّقیه‌تی پراو پره له نمونه‌گه‌لی واقیعیانه‌ی ئه‌و جیاوازیانه‌ی له نیوان مروّف و مروّف به‌دیده‌کریت، جیاوازی له ره‌نگ و قز و چاو و بالآ و عه‌قل و ره‌گه‌ز و دواتریش جیاوازیه‌ ده‌ستکرده‌کانی وه‌ک جیاوازی خواردن و خواردنه‌وه جیاوازی سیکس و جیاوازی ژیان و مانه‌وه، (هه‌میشه ئه‌وانه‌ی ده‌سه‌لات پیاوه ده‌که‌ن، خه‌لکانیکی دیکه ده‌که‌نه قوربانی خه‌ونه‌کانیان و مردن به‌لاوازه‌کان ده‌سپێرن و ژیانیش به‌سه‌ر خۆیاندا ده‌به‌شنه‌وه)، ئه‌و تیروانینه‌ش تاییه‌ت نییه به کۆمه‌لگایه‌کی دیاریکراو، به‌لکو له هه‌موو دونیادا ئه‌مه بوّته ریسایه‌کی هه‌میشه‌یی و به‌رده‌وام پیاوه‌ده‌کریت، بوّیه‌ش نابهرابه‌ری له به‌شینه‌وه‌ی ژیان دروست ده‌بی و زیاتریش پیره‌کان گه‌نجه‌کان ده‌که‌نه داینه‌مۆ ئیش پیکردنی روّحه چرچ و خه‌سیوه‌کانیان، ئه‌گه‌ر بمانه‌وێت له پێودانگی که‌سیته‌که‌نه‌وه ئه‌وین و خوْشه‌ویستی ببشینه‌وه، له سه‌رینی دواتیگه‌یشتندا روّح وه‌به‌ر ئه‌و زینده‌وه‌رانه‌ بێنن که بێ په‌روایانه به‌دوای ژیاندا ده‌گه‌رپین، ده‌بی به‌ر له‌هه‌ر شتیکی که‌ون به‌ته‌واوته‌ی خالی بکه‌ینه‌وه له دردۆنگی و شوشتنه‌وه‌ی زه‌نی مروّف وه‌ک بوونه‌وه‌ر نه‌ک هه‌لسوڕینه‌رو جیبه‌جیباریکی درنده، ئه‌ویش به‌هێماو واتاگه‌لیکی دروستکراو به‌بوون و مانه‌وه‌و خوْشه‌ویستی، به‌بی ئه‌و چه‌مکانه ئه‌وه‌ی ناومان ناوه ژیاندۆستی ده‌بیته‌ خه‌یالیکی گه‌وره‌و کوشتن گه‌وره‌تره‌وه‌گه‌وره‌تر ده‌بیته.

ره‌نگه ته‌کنۆلۆژیا هۆکاریکی گه‌وره‌ی دروستبوونی توندوتیژی و ئازاوه‌گێری بیته، چونکه هه‌رچه‌نده ته‌کنۆلۆژیا پێشده‌که‌وێت، تواناو هیزه به‌ده‌نیه‌کانی مروّف وه‌لاوه‌ده‌نیته، ئه‌وه‌ش واده‌کات خاوه‌ن سه‌رمایه‌کان پێویستیان به‌و ژیاندۆستییه‌ی کریکاره‌کانیان نه‌میته و دواچار روّبووتیک که ده‌توانی به‌ته‌نها ده‌یان کارگه‌ به‌رپوه‌ ببات، له‌لای ئه‌وان له هه‌زاران مروّف به‌نرخ تر بیته.

گه‌وره‌ترین کاره‌سات که تائێستا نه‌مانتوانیوه به‌ری پێبگرین کوشتنه، کوشتن به‌هه‌موو شیوه‌و جوور و ئاسته‌کانیه‌وه، له سه‌روشیانه‌وه ئه‌و کوشتنه‌ی به‌ده‌ستی خۆمان چیمان کردووه و ئێستا بوّته دیوه‌زموه کۆتایی پێنایه‌ت، ئه‌ویش کوشتنی روّحه بو هیشتنه‌وه‌ی روّحیکی دیکه‌ی به‌هێزتر له‌و، که له ئه‌نجامی کالفامی و شیواوی له عه‌قل و بیرکردنه‌وه‌ی هه‌ندیک که‌س دروست ده‌بیته، جا به‌هه‌ره‌وه‌یه‌ک و بو هه‌ر مه‌به‌ستیکی دیاری کراو بیته، له کۆمه‌لگا روّزه‌لاتیه‌کان سیکس و خوْشه‌ویستی هۆکاری به‌هێزی سه‌ره‌له‌دانی دیارده‌ی کوشتن و ناشتنی روّحه‌که‌نه، چونکه له‌ویدا عه‌قلیه‌تی خیل ده‌سه‌لاتداره، که بایه‌خیکی زور به‌ ئاین و شه‌ره‌ف و پاراستنی ناوبانگ ده‌دات، ئه‌وان پێیان وایه گه‌وره‌ترین هۆکاری بپایه‌خ کردنی که‌سیته‌ی دو‌راندنی شه‌ره‌فه، ئه‌ویش ژن ده‌توانی بیدۆرپینی، کاتیکی جه‌سته‌ی خۆی

www.kurdistan.net.org

14:25 2007-6-2 بەکاتی ناوەندی ئەوروپا

بەخۆشەوێستەکە ی دەسپێری، بۆیەش ژنان قوربانی گەورەن و هەمیشە دەبێت کەرنۆش بۆ پیاوێکانیان بەرن و هەموو شتیکی جوانیان لێ زەوتکراوە، ئەوان تەنانهت ناتوانن جووری جلوبەرگیش بەبی ویستی پیاوێکانیان ببۆشن، بەشیکی زۆری ئەو ئازارنەش کە بەر ئافەرەتی رۆژەلاتی بەشیوێهەکی گشتی کەوتوو، رەنگە خۆیان هۆکاری یەکەم بن، لەبەرئەوێ تانیستاش وەک زەعیفە و لاوازتر لەپیاو تەماشای خۆیان دەکەن و هیچ پێشنیارو راسپاردەیهکی مەنتقیان پێ نیە بۆ دروستکردنی گۆران لە دیوی ناوەوێ ئەو پیاوانە ی پێیان وایە ژن بەشیکی لە کەنیزەیی و دەبی بەردەوام سوژدە بەری و کار بکات بۆ خۆشگوزەرانێ ئەوان، ئیدی هۆکارگەلیکی وەک ترس و شەرم و دلەراوکیی دەروونی دەبنە رێگر بۆ ئەوێ ژن وەک مەرۆف نەتوانی، رۆحی خۆی لە فەوتان و جەستە ی خۆی لە شیواندن دەرباز بکات. کۆمەلگای کوردیش بە بەراورد لە گەل زۆربە ی کۆمەلگاکانی دیکە، پانتاییهکی بەرفەرەوانی بی پەرۆیی مەرۆفەکانە بەرامبەر بە ژیان و ژیا ی، تیئفکرین و خویندەوێ جوړاوجوړی نەرینی بۆ مەرۆف بەدیده کری، ئەویش بەهۆی ئەو کولتورە ئازار بەخشە ی ئیەمانان شانازی پێوە دەکەین، کولتوریک سی ژەمە فێرمان دەکات بکوژریین و پراو پره لە مەرگ و بەجێمان لە جوانیهکان و خالیە لە مانەوێ بەهاکانی ژیان و روانینی ژیرانە بۆ چەمک و واتاکانی مەرۆقبوون.

farmansalih@gmail.com